

Представяне на Европейските стандарти за практикуване на психотерапия

Българска асоциация по психотерапия

**Кръгла маса „Стандарти за изпълнение на психологически дейности” в рамките на IX Международен конгрес по психология 2020
14.11.2020г.**

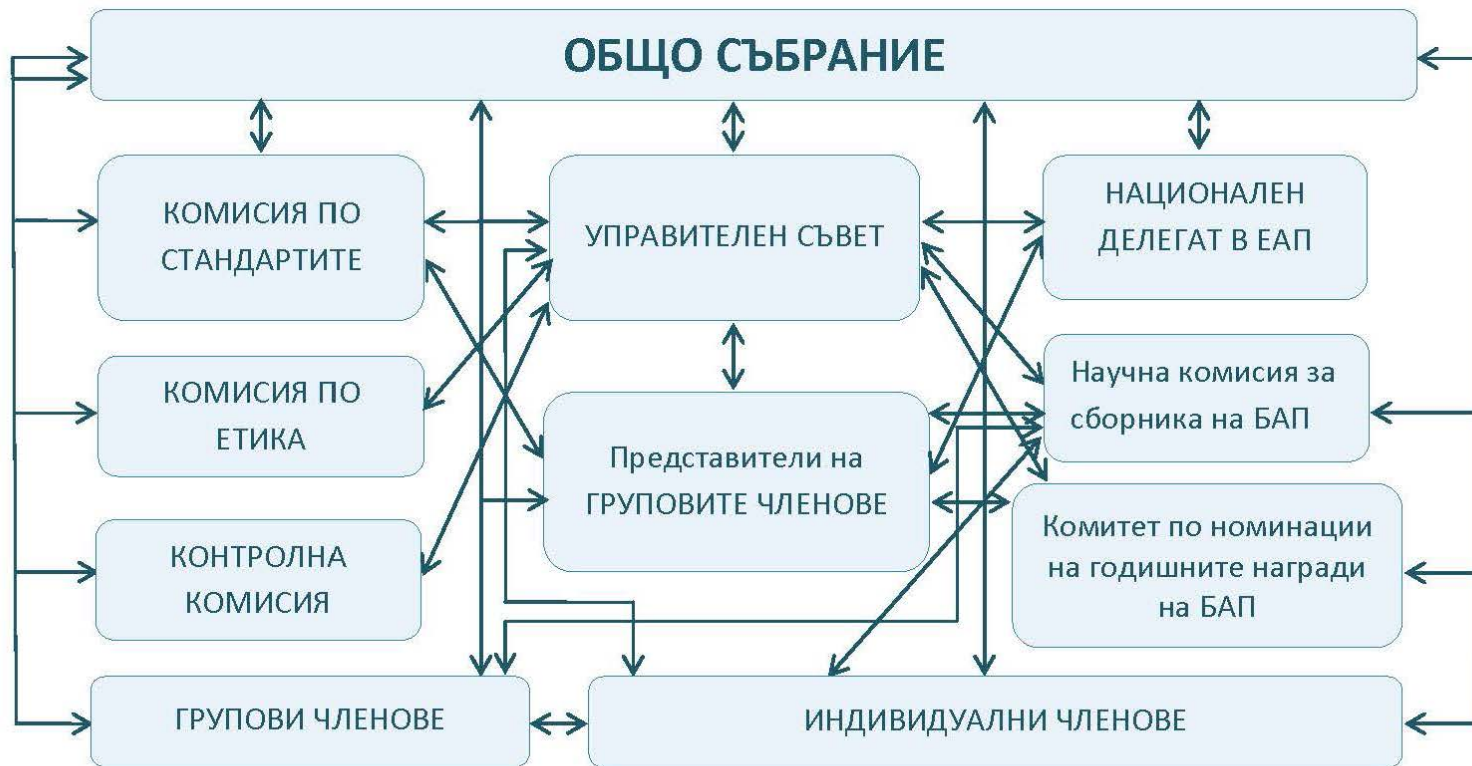
Българска асоциация по психотерапия

- ☐ БАП е национална присъждаща организация по психотерапия, обединяваща професионалисти и организации, представляващи различни подходи в областта на психотерапията в България (National Umbrella Organisation & National Awarding Organisation), член на Европейската асоциация по психотерапия (ЕАП).
- ☐ Обединява, при запазване на различията и представлява практикуващите и обучаващите се психотерапевти, установява професионални стандарти и учебителни стандарти за базово и специализирано обучение по психотерапия.

Българска асоциация по психотерапия

- ☐ Утвърждава психотерапията в България като самостоятелна свободна професия със своя научна, изследователска и професионална област и приложни стандарти, основавайки се на ЕАП и „Страсбургската декларация за психотерапията“ (21.10.1990).
- ☐ Съдейства за усъвършенстването на квалифицираното, професионално етично, свободно и достойно упражняване на психотерапията в България.
- ☐ Под ръководството на БАП у нас тече процес на обсъждане на проект за Закон за психотерапията, който предстои да бъде представен пред законодателя.

Органограма на Българска асоциация по психотерапия

Европейска асоциация по психотерапия

СТРАСБУРГСКА ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ПСИХОТЕРАПИЯТА

- ☐ Психотерапията е независима научна дисциплина, практикуването на която представлява независима и свободна професия.
- ☐ Обучението по психотерапия се извършва на висококвалифицирано и научно ниво.
- ☐ Многообразието на психотерапевтичните методи е осигурено и гарантирано.
- ☐ Цялостното обучение по психотерапия включва теория, себепознание (собствен опит) и практика под супервизия. Придобиват се необходимите познания за различни психотерапевтични процеси.
- ☐ Достъп до обучение е възможен на основата на различни предварителни квалификации, преди всичко по хуманитарни и социални науки.

Страсбург, 21 октомври 1990 г.

ПСИХОТЕРАПИЯ В БЪЛГАРИЯ

Свободна професия

Практикуването на психотерапия се осъществява в съответствие с принципите на отговорност, независимост, поверителност, професионална етика и свързаност с професионалната общност.

Независима практика

Практикуването на психотерапия е цялостно и внимателно планирано лечение или терапевтична намеса, на базата на обща и специална подготовка и познания (теоретична и практическа) за психопатологията, разстройствата в поведението, състоянията на обърканост, или по-общата необходимост от емоционално, психическо развитие и зрялост на личността, свързани с психо-социални и психосоматични фактори и причини.

ПСИХОТЕРАПИЯ В БЪЛГАРИЯ

За квалификацията психотерапевт се изисква цялостно обучение в съответен признат психотерапевтичен метод и признаване от съответната учебна институция в съответната психотерапевтична модалност и/или от националната присъждаща организация (НАО)- за България това е БАП.

Не съществува обучение за „психотерапевт“, а „психотерапевт в съответна психотерапевтична школа /модалност“.

БЛИЗОСТ С ДРУГИ СПЕЦИАЛНОСТИ

Поради близостта на специалностите, квалификациите, професиите и сферата на дейност на психотерапевти, психолози, клинични психолози, клинични социални работници и други, е необходимо да има ясно разграничаване на правоспособността на специалистите, за да се осигурява максимална информираност сред хората, които имат нужда от съответните специалисти. Следва да могат да се информират и за дейностите, които могат да се изпълняват от различните специалисти.

- ☐ Професионална квалификация, съответстваща на стандартите и професионалната етика
- ☐ Принадлежност към професионална общност
- ☐ Продължаващо професионално развитие

Регистър на психотерапевтите

Правоспособност

Психотерапевтични практики и дейности следва да бъдат извършвани от **правоспособни психотерапевти**.

В България правоспособни психотерапевти могат да бъдат само специалисти, обучени в някой от легитимните на европейско ниво обучителни институции в съответната психотерапевтична модалност.

Има няколко варианта за легитимност:

- ☐ 1) Специалисти, които са акредитирани от Комисията по стандартите на БАП и са вписани в Регистъра на психотерапевтите на БАП
- ☐ 2) Психотерапевти в регистрите на своите школи (през съответната психотерапевтична модалност)
- ☐ 3) Директни членове на ЕАП, с Европейски сертификат по психотерапия

СТАНДАРТИ

- Професионални компетентности
- Стандарти за продължаващо професионално развитие

Професионални компетентности

Основните минимални стандарти за професионално обучение по психотерапия са базирани на изготвените от ЕАП Професионални компетентности на европейския психотерапевт ([линк](#))

- ☐ Област 1: Професионална, автономна и отговорна практика
- ☐ Област 2: Психотерапевтичната връзка
- ☐ Област 3: Изследване (оценка, диагноза и концептуализация)
- ☐ Област 4: „Договаряне“ (изготвяне на цели, планове и стратегии)
- ☐ Област 5: Различни техники и интервенции
- ☐ Област 6: Управление на промени и кризи, работа с травма
- ☐ Област 7: Приключване и оценяване

Професионални компетентности

- ☐ Област 8: Сътрудничество с други специалисти
- ☐ Област 9: Използване на супервизия, интервизия (между колеги) и критична оценка
- ☐ Област 10: Етика и културни особености
- ☐ Област 11: Управление и администрация
- ☐ Област 12: Изследвания
- ☐ Област 13: Превенция и образование

За подробно запознаване с професионалните компетентности по съответните области, можете да посетите сайта на БАП ([линк](#))

Продължаващо професионално развитие

- ☐ Според стандартите на ЕАП, за да поддържа присъствието си в Регистъра на психотерапевтите с европейски сертификат по психотерапия (ЕСР) е необходимо психотерапевтът непрекъснато да поддържа своето професионално развитие.
- ☐ Изисква се да бъдат изпълнени средно 50 часа годишно за продължаващо професионално развитие (общо 250 часа за период от последните 5 години).
- ☐ Респективно, БАП поддържа тези стандарти и насърчава активното участие на психотерапевтите в професионалния живот.
- ☐ Участието в събития, организирани от БАП се сертифицира.

Продължаващо професионално развитие - форми

1. Разширени или допълнителни професионални курсове по психотерапия, посочва се броя на часовете за всеки курс.
2. Професионална супервизия на психотерапевтична практика / клинична / групова работа и peer supervision (Описват се периода на супервизията, името на супервизора/ организацията, отделните часовете супервизия и общия брой часове по години).
3. Конференция по психотерапия (Посочва се заглавие, дата и организация, както и брой часове участие. Прилагат се копия на всички сертификати за участие в събитията).

Продължаващо професионално развитие - форми

4. Професионални дейности в психотерапията.(Участие в Управителен съвет или Комитет и присъствие на заседания.)

4. Участие в допълнително обучение по психотерапия като супервизор, изследовател, обучител.

Минимумът от 250 часа за 5 години се формира, като всяка форма на продължаващо развитие се състои от не повече от 75 часа. Желателно е часовете да са от различни дейности и различни видове участия в професионалния живот.

За подробно запознаване с продължаващото професионално развитие, можете да посетите сайта на БАП ([линк](#))

Принадлежност към професионални общности

- ☐ Всеки психотерапевт, който е обучен в даден психотерапевтичен метод, поддържа връзка с общността, която обучава и развива метода в България.
- ☐ В България дружествата, развиващи конкретната психотерапевтична модалност и /или обучителните институции, поддържат тази общност.
- ☐ Най-често дружествата и обучителните институции имат един център с тези две структури и имат единен съвет от специалисти.
- ☐ В някои случаи има едно дружество, представляващо метода и няколко обучителни институции.
- ☐ Всички легитимни институции са описани на сайтовете на дружествата.

Етичен кодекс на БАП

I. Отговорност

II. Компетентност

III. Взаимоотношения с другите

1. Взаимоотношения с клиентите

2. Взаимоотношения с обучаващите се

3. Взаимоотношения с колегите

IV. Конфиденциалност

V. Интервенции, методи, изследвания и заключения

VI. Публични изказвания

VII. Процедури във връзка с нарушенията на етичния кодекс

За подробно запознаване с Етичния кодекс, можете да посетите сайта на БАП ([линк](#))

Марина Ангелова,
Председател на УС на БАП

За въпроси можете да пишете на:
b.a.psychotherapy@gmail.com